

Lokale energie

Steeds meer energie wordt lokaal geproduceerd uit duurzame energiebronnen zoals zon en wind. Tegelijkertijd verandert ook het gebruik van energie. De netbeheerders faciliteren deze ontwikkeling door de aanleg van slimme energienetten die vraag en aanbod van energie op elkaar afstemmen. De projecten waar stedenbouwkundigen aan werken zijn letterlijk aangesloten op het toekomstige energienet. Dat vraagt om een goede afstemming tussen netbeheerders, gemeenten en de bouwsector, waarbij de stedenbouwkundige zorgdraagt voor een gedegen samenhang met de energievoorziening, bijvoorbeeld door inpassing van laadpalen in de gebouwde omgeving.

In de bouwsector ontbreekt vaak de regie om efficiënt te kunnen inspelen op de energievoorziening van de toekomst. Wetgeving en een gescheiden warmte-, energie- en gasmarkt leiden tot verkoking. Daardoor worden bouwers, maar ook stedenbouwkundigen, belemmerd in het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Om Nederland klaar te maken voor de toekomstige energievoorziening is meer marktverstijgende samenwerking noodzakelijk. Het Actieplan Duurzame Energievoorziening is een goede eerste stap. Dit plan is ontwikkeld door tientallen partijen om gezamenlijk de energiemarkt te transformeren voor een adequate energievoorziening in 2030. Er is nu actie nodig, omdat de energiemarkt democratischer en decentraler wordt. Een belangrijke rol is weggelegd voor stedenbouwkundigen en architecten. Al in de ontwerp-fase voor woonwijken of industrieterreinen moet zo veel mogelijk rekening worden gehouden met energieneutraal bouwen en duurzame energievoorziening.

In 2050 moet de energievoorziening namelijk klimaat-neutraal zijn. Daarom moet (onnodig) energieverbruik zo veel mogelijk worden teruggedrongen en voor de energiebehoefte uitsluitend gebruik worden gemaakt van duurzame energiebronnen. De kosten hiervan zijn de laatste jaren gedaald en steeds meer mensen zijn bereid om hiervoor extra te betalen wanneer deze investering zich op termijn terugverdient. Voortdurende innovaties zorgen ervoor dat het opwekken en gebruiken van duurzame energie steeds efficiënter kan en netbe-

heerders maken zich hard voor investeringen en randvoorwaarden die verduurzaming mogelijk maken. Daarnaast wordt in woonwijken en op bedrijventerreinen steeds meer energie opgewekt, gedeeld en opgeslagen, ook iets om rekening mee te houden. De energiemarkt van de toekomst is een lappendeken van lokale initiatieven. Het mooie is dat stedenbouwkundigen hier een belangrijke bijdrage aan kunnen leveren.

De energiemarkt van de toekomst is een lappendeken van lokale initiatieven

Er ligt bijvoorbeeld een rol om in een nieuwe woonwijk te anticiperen op de toekomstige mobiliteit van bewoners. De overheidsdoelstelling is 200.000 elektrische auto's in 2020 en 1.000.000 in 2025. Het realiseren van voldoende laadinfrastructuur is daarmee een belangrijk aandachtspunt. Door in het ontwerp rekening te houden met een centrale plaats voor het laden van elektrische auto's wordt voorkomen dat bewoners later zelf aan de slag moeten met individuele laadpunten die minder goed zijn ingepast in de wijk. Datzelfde geldt voor bijvoorbeeld zonnepanelen: het gebruik van technologische innovaties en het integreren van panelen bij de bouw in de woning vergroot het wooncomfort. Een absolute voorwaarde is wel dat stedenbouwkundigen en andere partijen in de bouwsector, maar ook producenten, energieleveranciers, netbeheerders en de overheid gecoördineerd samenwerken om beleid integraal en marktverstijgend uit te voeren. Die regie hiervoor ontbreekt nu nog vaak, maar wanneer deze partijen al hun initiatieven aan elkaar koppelen, worden vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd en wordt een essentiële bijdrage geleverd aan de verduurzaming van het Nederlandse energienet. Er liggen kansen genoeg om de samenwerking op dit vlak te verbeteren. ●